

ÉVES JELENTÉS 2021

ELLENSZÉLBEN GYORSUL A GYÖKEREK ÉS SZÁRNYAK ALAPÍTVÁNY

Rossz idők járnak a magyar civil szektorra. Tovább fogy a levegő és a pénz. Városi, kerületi szinten ennek ellenére érzékelhető változás: itt sokszor lehetséges a pártpolitikától távol, szakmai és konstruktív együttműködést építeni a helyi ügyek szereplői között. Részben ezért, részben saját következetes és kitartó munkánk okán 2021-ben nagyot ment a Gyökerek és Szárnyak Alapítvány: KözösALAPON és KisVÁROS programunk kiteljesedett, az EgyütthATÓ program pedig kétszer annyi szervezetet támogatott, mint az előző évben. Ezen túl maradt kedv és lendület a kísérletezésre is.

Fogy a levegő, szűkül a cselekvés tere a civil szektorban; néhány kudarcunk ellenére mi mégis szépen építkezünk – nagyjából ez volt az alapélményünk minden évben a Gyökerek és Szárnyak Alapítvány 2014-es megalakítása óta. Nem volt ez másként 2021-ben sem. Bár a külföldről támogatott civil szervezetek listázása (büszkén szerepeltünk a hivatalos felsorolásban) az uniós joggal ellentétesnek bizonyult, a kormány a civil szervezetek jól körülhatárolt részének ellenőrzéséről nem mondott le: a „közélet befolyásolására alkalmas tevékenységet végző civil szervezetek átláthatóságáról” szóló törvény elfogadása nyomán az éves szinten 20 millió forintnál több pénzből gazdálkodó szervezeteket az Állami Számvevőszék ellenőrzi. A hatóság megállapításaiban kemény büntetéseket szabhat ki, amelyekkel szemben nem lehet fellebbezni. A kabinet politikai célját nem is nagyon rejtegette: az egyházi alapítású szervezetek és a sportegyesületek nem tartoznak a törvény hatálya alá.

A civil világ a jogszabályoktól függetlenül is esendő, gyenge: a szektor zöme állami pénzekre nem számíthat, a magánforrásokért egyre nagyobb a verseny, amelyben – természetes módon – előnyt élveznek a népszerű tevékenységekkel foglalkozó és konfrontatív témákat vivő szervezetek. A USAID Civil Fenntartha-

tósági Indexe szerint a magyar civil világ 2021-ben rosszabb helyzetben volt, mint az ukrán és a román civil szektor¹. A borús trendek beletörődés helyett tettekre sarkallnak: célunk, hogy a Gyökerek és Szárnyak Alapítvány nagyobb szerepet vállaljon a civil szervezetek működési körülményeinek javításában, és az itt dolgozók munkájának méltó elismerésében.

Kudarcként éltük meg, hogy több komoly próbálkozásunk ellenére sem sikerült adománygyűjtő munkatársat felvennünk, pedig úgy véljük, hogy hazai mércével izgalmas munkát és jó munkakörülményeket kínálunk. Vélhetően a szektor egyik jelentős strukturális problémájával szembesülünk: az alacsony fizetést kínáló, romló perspektívájú civil világ nem vonzó munkahely, és egyre kevésbé képes megfizetni a szakértelmet. Az előző évhez hasonlóan 2021-et is a koronavírus határozta meg. A megbetegedések, a lezárások, a személyes találkozók ellehetetlenülése most is sok kiszámíthatatlanságot okozott, de az online munkavégzésre való átállás szervezeti rutinunk része, így sem a belső folyamatok, sem a támogatottakkal való munkánk nem szenvedett helyrehozhatatlan kárt a világjárvány miatt.

Bár valóban szűkül a cselekvés tere, helyi (városi, kerületi, kisvárosi) szinten tudtunk a pártpolitikától távol, szakmai alapon és értékeink által vezérelve dolgozni. Részben ennek, és reményeink szerint saját ügyességünknek is köszönhető, hogy a KözösALAPON és a KisVÁROS program is kiteljesedett 2021-ben. Előbbi beváltotta 2020-as reményeit, utóbbi az elmúlt évek sokszor láthatatlan munkája nyomán szárba szökken, és karakteresen mást csinál, mint alapítványunk összes többi programja. Az EgyütthATÓ program pedig a korábbi három helyett hat szervezetet támogatott Élő Adásokon, és új partnerrel gazdagodott. Munkánk kiteljesedését a számok is mutatják: 2021-ben több, mint 36 millió forintnyi pénzügyi támogatást nyújtottunk partnereinknek.

¹ A Civil Fenntarthatósági Indexet az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Hivatala, a USAID minden évben helyi szakértőkkel és szervezetekkel együttműködésben készíti. A Magyarországról szóló fejezet összeállításában a USAID partnere az Őkotárs Alapítvány, alapítványunk kuratóriumának elnöke pedig a regionális szerkesztőbizottság tagja. Interaktív térképen [itt tekinthető meg az egyes országok elemzése](#).

ÚJ MŰFAJOKAT PRÓBÁLUNK

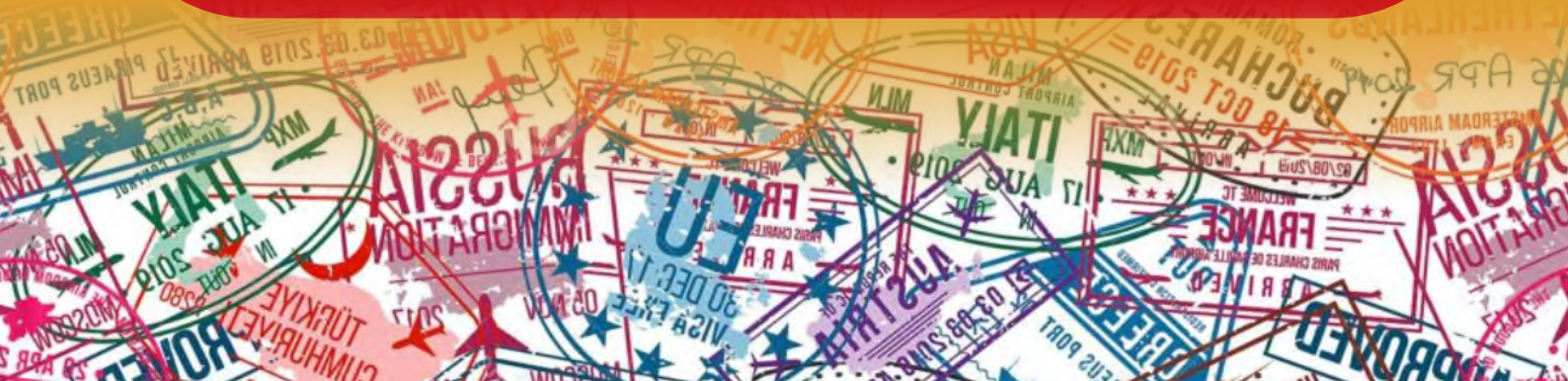
TÁVOL, ÉS MÉGIS KÖZEL Agyelszívás és veszteség helyett lehetőséget is szeretnénk látni abban, hogy több százezer honfitársunk elhagyta Magyarországot és nyugatra költözött. Úgy véljük, ha a távozók szülőföldjükkel való ambivalens viszonyát nyugvópontra juttathatjuk úgy, hogy a Gyökerek és Szárnyak Alapítvány segítségével közreműködhetnek a magyar társadalom építésében, akkor közösen hozzájárulhatunk ahhoz, hogy Magyarország jobb hely legyen.

2021-ben megkezdtük a munkát: tájékozódunk, interjúztunk, kérdőíveztünk azért, hogy kiderítsük, ki miért ment el, miként viszonyul Magyarországhoz, és lát-e saját maga és alapítványunk számára tennivalót a viszony formálásában. Az eredmények feldolgozása után az év végére körvonalazódott, mit is tehetünk mi. Kiderült, hogy volna igény **olyan hírlevélre**, amely az aktuálpolitikán túl képet ad a hazai civil kezdeményezésekről; a legizgalmasabb magyar kulturális-művészeti eseményekről, és lehetőséget ad a "hasonló értékeket tisztelő" külföldön lakó magyarokkal való megismerkedésre. Munkánk komoly sikereként éljük meg, hogy számos új önkéntessel bővült a csapatunk.

ALAKULA ... A Gyökerek és Szárnyak Alapítvány programjai között eddig nem volt olyan, amely egyetlen téma köré szerveződött volna. Eddig. Mert fontos kísérletbe fogtunk, amelynek még munkacíme sincs, viszont tudjuk, hogy a magyar nők helyzetén kíván javítani.

Meggyőződésünk, hogy Magyarország jobb hely lenne, ha a társadalom jobban figyelne a nőkre, ha ők többet tudnának adni a közösbe. Máshonnan közelítve: nehezen elképzelhető számunkra, hogy társadalomfejlesztő szervezetként ne szeretnénk befolyással lenni egy olyan területre, ahol ennyi a tennivaló. Most ismerkedünk a témával azért, hogy az alapítványban felhalmozott tudást a lehető legjobban hasznosíthassuk.

2021-ben elkezdünk tanulni az EU-ban és világszerte működő női alapokról, hazai és külföldi szakértőkkel és elkötelezett aktivistákkal találkoztunk. Ismerkedünk a hazai nőmozgalmakkal, akikkel mindenképpen stratégiai együttműködésben képzeljük el ennek a munkának a kiteljesedését. Öröm számunkra, hogy együttműködhetünk három képviselőjünkkel, akiket hasonló cél vezet. 2022 közepére világosabb víziót szeretnénk látni arról, mit is tehetünk ezen a téren.

MI A HELYZET, MAGYAR CIVIL SZEKTOR? A civil szektor állapotát, jóllétét

a saját és a támogatók erőfeszítésein túl meghatározza a gazdasági, politikai környezet is: fontos tudnunk, hová jutottunk az elmúlt években. Beszélünk kell arról is, hogy mit és miként kell változtatnunk ahhoz, hogy a civil szervezetek működési körülményei jobbra forduljanak, és a közösségekért dolgozók elismerést, ne pedig megbélyegzést kapjanak munkájukért.

Alapítványunk ezért támogatta 1,34 millió forinttal a NIOK **VISSZAPILLANTÓ**

nevű, ötrészes podcast-sorozatát, amelyben a nonprofit szektor elismert és hiteles szervezetének szerkesztésében a civil világ emblemikus képviselői számba vették az elmúlt évek jelentős történéseit, és értékelték a szektor helyzetét az országgyűlési választások előtt.

Az első rész a civilek és az önkormányzatok viszonyáról szólt, a résztvevők többek között arról beszélgettek, mi kell ahhoz, hogy egy civil szervezet érdemi partnerségre lépjen a helyhatósággal. **A második rész** a „Civil törvények – a propaganda fogságában?” címet viseli, és többek között kiderül belőle, hogy milyen valós, és milyen kommunikációs célok húzódnak meg a civileket érintő törvények mögött. **A harmadik részben** arról volt szó, hogy milyen igazi és milyen látens trendeket mutatnak a civil szektorról szóló adatok, míg **a negyedik részben** a beszélgetés résztvevői a sikeres civil akciók titkait kutatják. **A Visszapillantó befejező részében** arról folyik a szó, hogy valóban átpolitizáltak-e a pályázatok, és léteznek-e „igazi” civilek és „álcivilek”.

ÉLŐ ADÁS PLUSZ: 10,4 MILLIÓ FORINTTAL TÁMOGATJUK A TISZTA VÁLASZTÁSOKAT

Mintegy 15 országból több száz adományozó összesen 10,4 millió forinttal támogatott négy, a magyar választások tisztaságáért dolgozó civil szervezetet: a Civil Kollégium Alapítvány 2 464 059, a Közélet Iskolája 1 720 812, a Számoljunk Együtt 2 626 183, a Nyomtass Te is! pedig 3 562 233 forintot kapott tevékenysége folytatására, kiteljesítésére az alapítványunk által 2022. január 27-én rendezett Élő Adás Plusz nevű online adománygyűjtő rendezvényen.

A szép siker mögött bátorság és viszonylag rövid, de nagyon koncentrált munka áll, ami még 2021-ben kezdődött – ezért részletezzük mindezt ebben a jelentésben. A választások nagy jelentőséggel bírnak számunkra is: ez a legfontosabb demokratikus intézmény. Ahhoz, hogy minőségi munkát végezhessünk – vagyis támogathassuk a civil társadalom fejlődését, közösségek építését

– demokráciára van szükség, és arra, hogy a közösségért dolgozó emberek megbecsülést, elismerést kapjanak, ne megbélyegzést. Ezzel együtt azt is tudtuk, hogy sokan féltik a választások tisztaságát, mint ahogy értettük azt is, hogy a voksoláshoz kötődő közvetlen akció sokak számára a politikához való túlzott – és bűnös – közeledést jelentheti. Hosszabb dilemmázás után gyors cselekvés következett: úgy döntöttünk, hogy a választások tisztasága számunkra megkérdőjelezhetetlenül fontos cél, tennünk kell érte, még hozzá abban a műfajban, ami igazán sajátunk. Így született meg az Élő Adás Plusz online adománygyűjtő rendezvény, ahol a külföldön élő magyarokon túl az európai civil világ képviselői és a hazánk iránt érdeklődő európai polgárok is támogatták a magyar demokrácia ügyét. A rendezvénnyel kapcsolatos dilemmákról, a külföldön folytatott kampányunkról, annak visszhangjáról [itt olvashatsz bővebben](#).

KÖZÖSALAPON: SIKER, SIKER, SIKER, TÉNYLEG

Alapítványunk legnagyobb és legrégebbi programja, a KözösALAPON még soha nem volt olyan sikeres, mint 2021-ben. Mondhatnánk úgy is, hogy a 2020-as szép és pozitív perspektívák beteljesedtek. Jöjjenek akkor az imponáló számok.

Az évet két közösségi alapítvánnyal és hét szervezőcsoporttal kezdtük, december utolsó napján hét bejegyzett közösségi alapítvány volt Magyarországon – természetesen soha korábban nem volt példa hasonlóra sem. A szervezőcsoportok és a frissen bejegyzett közösségi alapítványok összesen mintegy 3 millió forint támogatást kaptak a Gyökerek és Szárnyak Alapítványtól, ennek segítségével pedig összesen 10 millió forint helyi adományt gyűjtöttek. Két nagy múltú támogatótunk – a Ferencvárosi Közösségi Alapítvány és a Pécsi Közösségi Alapítvány – összesen 60 millió forintot mozdított meg és csatornázott be helyi civil kezdeményezések támogatására. Valamennyi közösségi alapítványt és szervezőcsoportot együttesen 5000 ember támogatott pénzzel, sokan pro bono szolgáltatással, tárgyi felajánlással, vagy önkéntes munkával járultak hozzá a kezdeményezések sikereihez. Elmondhatjuk: 1 millió magyar él olyan városban vagy kerületben, ahol közösségi alapítvány működik, így ennyi ember lehet már tevékeny részese új, cselekvő közösségének.

A KÖZÖS ALAPON PROGRAM

SZÁMOKBAN

10 partnerünk volt,
ebből 7 közösségi alapítvány,
a többi szervezőcsoport

7
KÖZÖSSÉGI
ALAPÍTVÁNY

3
SZERVEZŐ-
CSOPORT

2
RÉGI
ALAPÍTVÁNY

60M FT

ebből
a 10-ből
a két régi
közösségi alapítvány,
a **Ferencvárosi** Közösségi Alapítvány
és a **Pécsi** Közösségi Alapítvány
60 millió forintot mozgatott meg
(összesen ennyivel támogattak helyi
civil kezdeményezéseket)

3 MILLIÓ **>** **10** MILLIÓ

az öt újonnan bejegyzett közösségi
alapítvány 3 millió forintos ráfordítással
(tehát ennyi pénzt kaptak tőlünk)
10 millió forint adományt
gyűjtöttek helyben

5000 FŐ

5000 fő támogatta
a 10 partnerünket pénzzel,
munkával, stb

Országszerte potenciálisan
1 millió embert érhetnek el
a közösségi alapítványok.

1 MILLIÓ

JÖN AZ ÚJ HULLÁM

2021 elején hét szervezőcsoporttal kezdtük meg a munkát, az év első felében kizárólag online talákoztunk. Elsősorban a helyi adománygyűjtés jelentőségéről és technikáiról, valamint a kuratórium hatékony és örömteli működéséről beszélgettünk, mert úgy véljük, ez a két dolog a legfontosabb egy közösségi alapítvány stabil és sikeres működéséhez.

A tanultakat amint lehetett, a nyár elején ki is próbáltuk, méghozzá együtt: a Ferencvárosi Közösségi Alapítvány Swimathon 2021 **SZÁRAZON** nevű adománygyűjtő rendezvényén "Legyen kraft és civil kurázsi" nevű csapatunkkal közösen indultunk a szervezőcsoportokkal, és őszinte **meglepetésünkre összesen több mint 6,5 millió forint támogatást kaptunk**. A pénz jelentékeny részét a szervezőcsoportok gyűjtötték saját közösségükben, saját leendő közösségi alapítványuk számára. Az év második felében partnereink már önállóan folytatták a munkát, sokféle módon megmutatkoztak saját városukban, budapesti kerületükben, adományt gyűjtöttek, terveket szőttek, és egyre több helyi kapcsolódási pontot fedeztek fel.

Nagy büszkeség számunkra, hogy az év második felében bejegyezték a **Kétker Közösségi Alapítványt** (Budapest, II. kerület), a **Jóbuda Harmadik Kerületi Közösségi Alapítványt** (Budapest, III. kerület), a **Loco-Motiv Közösségi Alapítványt** (Nagykanizsa), az **Egri Közösségi Alapítványt**, valamint a **Helyi Szálak Közösségi Alapítványt** (Nyíregyháza).

ÉPÍTKEZÜNK, SZINTET LÉPÜNK

A két „rég” közösségi alapítvány is szép évet zárt; mindkét szervezet immár megkerülhetetlen szereplő saját közegében. A 10 éves **FERENCVÁROSI KÖZÖSSÉGI ALAPÍTVÁNY** mintegy 29 millió forinttal támogatott civil kezdeményezéseket a kerületben, leginkább helyi forrásból. Pénzügyi értelemben kiemelkedően sikeres volt a **Swimathon 2021 SZÁRAZON** adománygyűjtő kampány és rendezvény, ahol a korábbinál lényegesen több nagykövet összesen több mint 28,8 millió forint támogatást gyűjtött 9 civil kezdeményezésnek. A szervezet nagy újítása az októberben megrendezett, első **Ferencvárosi Közösségi Hackathon** volt, amelyen öt helyi projektötletet dolgoztak ki a résztvevők; közülük három bemutatkozott az alapítvány hagyományos, őszi Élő Adás nevű adománygyűjtő rendezvényén, ahol összesen 3,5 millió forintot kaptak az egybegyűltektől megvalósításukra.

A **PÉCSI KÖZÖSSÉGI ALAPÍTVÁNY** – a hagyományos és sikeres Élő Adás és Swimathon mellett – olyasmibe fogott, amibe magyar közösségi alapítvány ezidáig nem. Befogadták (azaz szakmai és szervezeti támogatást nyújtanak) a Lénárd Kata Emlékalapnak, amelyet a tragikusan fiatalon elhunyt pécsi pszichológus barátjuk emlékére hozott létre négy magánszemély. Ők így írnak az alapítvány honlapján: „Hihetetlenül gazdag életútja félbemaradt, barátként pedig mi maradtunk, hogy megőrizzük és továbbvigyük azt, amit ő szeretett. Emlékalapunk és a hozzá kapcsolódó díj egy kicsit olyan, mint egy emlékmű, de nem kőből-bronzból készült mozdulatlanság, hanem egy dinamikusan alakuló közösségi gesztus”. **Az emlékalap céljáról, a díjakról és a gyűjtésről itt olvashatsz** részletesen.

A két szervezettel szintet lép a kapcsolatunk: 2021-ben lezártuk sokéves pénzügyi és szakmai támogatásukat, és a jövőben partnerként tekintünk egymásra. Az előttünk álló legújabb kihívás, hogy Magyarországon immár hét közösségi alapítvány dolgozik, összesen 1 millió embert érnek el, így az alapítványok hatása már nemcsak lokális, de országos szintű. Ez számos új lehetőséget jelent a közös cselekvésre, társadalomformálásra.

Ritka és különleges, hogy a civil szervezetek számára ennyire kedvezőtlen közegben ilyen jelentős fejlődésről tudjon beszámolni egy támogatószervezet. Kíváncsiak is voltak ránk külföldről: meséltünk munkánkról az **EURÓPAI ALAPÍTVÁNYI KÖZPONT** konferenciáján, és tapasztalatainkat megosztottuk Szerbiából, Ausztriából és Kolumbiából érkező vendégeinkkel is.

TÖBB TÁMOGATOTTAL ÉS ÚJ PARTNERREL GAZDAGODOTT AZ EGYÜTTHATÓ PROGRAM

2021-ben a szokásos egy helyett két Élő Adást szervezett az EgyütthATÓ program, amely így három helyett hat civil kezdeményezésnek tudott érdemi lendületet adni. Ez a pénzügyi támogatáson túl azt jelenti, hogy az adománygyűjtő esten részt vevő szervezetek bátrabban kérnek támogatást céljaik elérésére, bátrabban kommunikálnak sikereikről és vágyaikról, és magabiztosabban mozognak a számukra ismeretlen terepeken.

A két **ÉLŐ ADÁSON** összesen csaknem 6 millió forint adomány gyűlt össze a valós és az online résztvevők köréből. Az egybegyűlteket állami gondozásban felnőtt és menekült

hátterű fiatalok, valamint **fogyatékos gyermeküket nevelő anyukák életét tették reménytelibbé**, nyári tábort finanszíroztak az iskolarendszerből csaknem kizuhant gyermekeknek, és segítették a klímaváltozásra kisközösségi választ adó, valamint **a hajléktalanokat a munkaerőpiacra egyedi módszerrel visszavezető civil kezdeményezést**.

Fontos mérföldkő és nagy siker, hogy tavasszal programunk mentorálásával Élő Adást rendezett az egyetemisták diákszervezeteként működő Youth Business Group, így az adománygyűjtő rendezvény először lépett ki a közösségi alapítványok közegeből. Ráadásul a szervezők, a bemutatkozó projektek képviselői és az adományozók többsége egyaránt ambiciózus egyetemista volt, így valamennyien megtapasztalhatták az adományozás élményét, súlyát, és az itt szerzett tapasztalatok reményeink szerint későbbi pályafutásuk során is formálhatja majd életüket. Ahogy az elmúlt években, idén sem maradt el hagyományos partnereink, a Ferencvárosi Közösségi Alapítvány és a Pécsi Közösségi Alapítvány által rendezett Élő Adás, melyet ezúttal mindkét szervezet online formában rendezett meg.

A világvárvány berobbanásakor, 2020-ban alapítványunk tartott először Európában online **ÉLŐ ADÁST**. Az innováció sikeres volt, ezzel együtt úgy véltük, hogy a járvány hullámai közötti zavaros időszakban tovább kell kísérleteznünk, így az általunk rendezett 2021-es események hibrid formában valósultak meg, azaz az adományozók választhattak a helyszíni és az online részvétel között.

Az év végén így módunk volt szerteágazó tapasztalatainkat összegezni a különböző formátumok előnyeiről, hátrányairól. Arra jutottunk, hogy bár hibrid rendezvényeinket sikeresnek értékeljük, a vegyes formátum inkább elvesz, mint hozzáad az adományozói élményhez: a helyszíni résztvevők számát egyértelműen csökkentti az online csatlakozás lehetősége, és nehéz a kétféle közönség igényeinek egyszerre megfelelni.

Az **EGYÜTTHATÓ** program másként is kísérletezett annak érdekében, hogy a támogatott ügyek a leginkább minőségi segítséget kaphassák. Volt, hogy előkampanyt és előzetes gyűjtést tartottak a csapatok az Élő Adás felvezetéseként, és próbálkoztunk azzal is, hogy az est után sem zártuk le az adományozás lehetőségét. Valamennyi új formátum sikeresnek bizonyult, de azt még fontosabbnak tartjuk, hogy az Élő Adásainkon részt vevő csapatok mindannyiszor úgy érezték, hogy a pénzen túl tudást, tapasztalatot és önbizalmat is kaptak programunktól.

Az egyértelmű sikerek mellett komoly kihívásokkal is szembesültünk. Az **EGYÜTTHATÓ** program indulásakor azt a célt tűzte maga elé, hogy egyre bővülő adományozói kört épít, amelynek tagjai folyamatosan fogékonyak az általunk bemutatott

társadalmi ügyek támogatására. Ezzel szemben az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatták, hogy nagyon kevés a visszatérő adományozónk, egyre nehezebb a lehetséges támogatók megszólítása, sőt, a három évvel ezelőtti létszám fenntartása is komoly munkát igényel. Feladatunknak tartjuk e jelenségek részletes elemzését, értékelését; következtetéseinkről legközelebbi beszámolóinkban olvashat majd.

A program feladata lesz még, hogy az Élő Adás módszertanát közelebb vigye a céges világhoz; úgy véljük, hogy az adományozói estek a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának, a dolgozók bevonásának és elköteleződésének izgalmas eszközei lehetnének. Tettünk már lépéseket ennek érdekében, és azt reméljük, hogy az ideiről szóló írásunkban néhány eredményt is ismertethetünk.

„AZ ADOMÁNYOZÓK EREJÜKÖN FELÜL IS TÁMOGATTAK”

Váci Gergely Viktor közgazdász, kulturális mediátor, marketing-szakember, akit sok más mellett a civil szervezetek fenntarthatóságának kérdése foglalkoztat. Gergő a 2021 tavaszi Élő Adáson a Golgota Keresztény Gyülekezet Egyesület Mentés Másként nevű, a hajléktalanokat a hagyományostól eltérően, tehát „másként” is(!) segítő programjának pártfogója volt. Megkérdeztük, mit tapasztalt.

HOGY KERÜLTÉL AZ ÉLŐ ADÁSRA?

A Golgota csapata mellett szólaltam fel, akik nappali melegedőt üzemeltetnek hajléktalanoknak; ennek a tevékenységnek a segítő, ezt kiegészítő programjaként indult a Mentés Másként kezdeményezés – erre gyűjtöttünk a segítségetekkel. A projekt azóta egyébként ki is nőtte magát, és egy külön szervezatként, a Mentés Másként Alapítvány keretében folytatjuk, amit elkezdtünk.

MIÉRT PONT AZ ÉLŐ ADÁSON GYŰJTÖTTEK TÁMOGATÁST?

Az egyházak által működtetett hajléktalanellátó szervezetek az egyházak jellegéből fakadóan elesnek sok forrástól és pályázati lehetőségtől - így a Golgota által fenntartott Ellátó is. Ráadásul a hajléktalanellátást, mint szolgáltatást az állam is finanszírozza, és értelemszerűen ahová az állam pénzt tesz, oda kötöttségeket is hoz.

Ezekhez a „kieső” forrásokhoz szeretnénk hozzáférni egy kicsit „másként” a Mentés Másként keretében azért, hogy olyan értéknövelt szolgáltatásokat tudjunk a hajlék nélkül élő embereknek nyújtani, amiket az alapszervezetünk kötöttségei miatt nem tudtunk volna megadni, vagy finanszírozni. Ennek az alternatív forrásteremtésnek voltak az Élő Adás kapcsán nagyszerű eszközei, az adományozók, minket támogatók pedig olyan alanyai, akikre hálával gondolunk azóta is.

MIT LÁTTÁL, MIT ÉREZTÉL, AMIKOR ELJÖTTÉL AZ ÉLŐ ADÁSRA?

Hiába mozogtam civil szervezetek környékén évek óta, soha nem voltam ilyen jellegű rendezvényen. Gyakorló marketingsként egyébként is jobban hittem abban, hogy az adománygyűjtéssel szemben üzleti alapon, társadalmi vállalkozás működtetésével hatékonyabban teremthetők meg azok a források, amikből finanszírozni lehet egy civil szervezet karitatív tevékenységét. Így bevallom, némi szkepticizmussal érkeztem az Élő Adásra, ahol az este folyamán nagyon kellemes meglepetés ért. Egy nagyon profin szervezett, jó hangulatú, barátságos közeg fogadott, és nem tudom mitől működött a dolog, de egy kiválóan működő rendezvényre csöppentem.

MENET KÖZBEN MÁR ELHITTED, HOGY A RÉSZTVEVŐK PÉNZT FOGNAK ADNI?

Igen, elhittem, de abban nem voltam biztos, hogy sok pénzt fognak adni. Ez egy következő meglepetés volt: nem gondoltam volna, hogy összecszerően ennyi pénzt egy rendezvényen össze fog gyűjteni a három szervezet. Ráadásul arra számítottam, hogy az Élő Adáson részt vevő három szervezet versenyezni fog egymással a teremben jelenlévő véges sok adományért, és az kapja majd a legtöbb pénzt, aki több könnyet tud fakasztani a donorok szeméből. Nagyon kellemes meglepetés volt, hogy ezt végül egyáltalán nem éreztem. Egész egyszerűen annyira pozitív és segítőkész volt az az atmoszféra, amit a rendezvényen teremtettetek, hogy a versenyhelyzet-érzés még belőlem is elmúlt, pedig a versenyszférából érkezve ehhez nagyon hozzászóltam. Azt éreztem, hogy minden szervezet jó ügyért küzd, ezt át is tudják adni, és mindenki segíteni szeretett volna mindenkinek.

Amiatt is volt bennem némi bizonytalanság, hogy a mi témánk, a hajléktalanság nem annyira „szexi” téma, mint az árva kiskutyák, a sérült fülű nyuszik vagy éppen a zöldenergiát termelő szélérőművek, nem is beszélve a táborozó gyerekekről. Az emberek általában az ilyen témákra adnak pénzt szívesebben. Ráadásul a hajléktalanságnak nagyon negatív a sajtója, az emberek folyamatosan találkoznak a klienseinkkel az utcán, sőt rossz élményeik is vannak ezzel kapcsolatban. Nagyon jó érzés volt, hogy ennek ellenére sem éreztem azt, hogy a mi témánk kilógott volna a többi közül, mert a csapatok versengés helyett megalkották a támogató ügyek nagy egységét.

MIÉRT GYŰLHETETT ÖSSZE TÖBB PÉNZ, MINT AMENNYIRE SZÁMÍTOTTÁL?

Úgy éreztem, hogy az adományozók sok esetben erejükön felül is támogatták az este folyamán bemutatkozó szervezeteket, az általuk bemutatott ügyeket. Például hiába érkeztek 10 ezer forintos

kerettel a zsebükben, ha azt látták, hogy 15 ezer forintra van szüksége a szervezeteknek, és hallottak még egy jó és hiteles sztorit, hallottak még egy jó érvet, akkor még egyszer kinyitották a pénztárcájukat, és többet is adtak, mint amennyit terveztek. Számomra ez is meglepetés volt, és nagyon jó érzés is.

KISVÁROS: MEGTALÁLTUK A CSELEKVŐ EMBEREKET

Első teljes évét zárta a KisVÁROS program. Hosszú előkészítés után révbe értünk. Megtaláltuk és elkezdtük a közös munkát azokkal a cselekvő emberekkel, akiknek víziójuk van arról, milyen településen szeretnének élni, és ezért programokat indítanak, közösséget szerveznek. Meglepő diagnózisokra jutottunk, finomhangoltuk támogatási koncepciónkat, és a kirakatba helyeztük partnereinket.

NÖVEKEDÉSI DILEMMÁK

Elnéptelenedő, leszakadó városokból érkező támogatottakra számítottunk, de az élet úgy hozta, hogy a program partnereinek döntő többsége fejlődő, lassan, vagy követhetetlen gyorsasággal növekvő településről érkezett. A program tapasztalatai alapján azt látjuk, hogy a falu alapvető szolgáltatások hiányában lassan lakhatatlanná válik, aki tud, kisvárosba költözik, míg a nagyvárosok felől is áramlik a népesség az élhető méretűnek tartott településekre.

A növekvő kisvárosok újfajta kihívások elé állítják a cselekvő, közösségben gondolkodó embereket: ők szembesülnek például az őslakosok és az újonnan érkezők közötti feszültséggel, az intézmények és az infrastruktúra

A KISVÁROS CSAPATA

érdemes maradni
BEMUTATJUK A KISVÁROS PROGRAMOT!

„túlhasználásának” problémájával, és számos egyéb megosztottsággal. Ebben a nehéz és folyamatosan változó helyzetben szeretnék erősíteni a laza kötődéseket, a felelős, cselekvő, szolidáris lét felé elmozdítani saját közösségüket.

A 2020 elején indult program támogatóit sok online együttlét után 2021 szeptemberében találkoztak először Vértesacsán. A kétnapos összejövetel alatt és után

szintet lépett a kapcsolatok minősége: megértésen alapuló szakmai bizalom alakult ki, amelyben a résztvevők megosztották és megosztják egymással dilemmáikat, változásuk történetét, megakadásaikat. Például arról is, mit kezd a helyhatóság egy láthatóvá váló, **cselekvőképesnek tűnő civil kezdeményezéssel**. (Eláruljuk: tanácstalan, vagy konkurenciát lát.)

TÁMOGATUNK ÉS TANULUNK

A KisVÁROS programnak világos elképzelése van arról, hogy kiket és miben támogat: jövőképpel rendelkező, cselekvő emberekkel működünk együtt. Katalizálni szeretnénk azt a folyamatot, amibe már belekezdtek és amit a program lezárulta után is várhatóan folytatni fognak. A megismerés után most a megértés szakaszában vagyunk: azaz szeretnénk megérteni, miként dolgoznak, és abban meglátni, miként tudjuk őket segíteni. 2021-ben ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy partneri viszonyban konzultáltunk azokról a jelenségekről, melyeket tapasztaltak, és egyfajta külső tekintettel, saját megélésünk alapján adtunk visszajelzéseket, mint ahogy ők is egymásnak.

Támogatószervezetként azt próbáljuk megérteni a program során, hogy miként lehet közösségi módon élni kisvárosokban. Az bizonyos, hogy a városok különbözősége miatt sémákról nem beszélhetünk, de a jó támogatás szemléletmódjának kialakítása reális cél.

Sokat és büszkén dicsekedtünk a programmal, a résztvevőkkel. **Videóinkban** támogatóink mesélnek magukról, terveikről, arról, hogyan mozdítanák meg városukat, és persze a kisvárosok fontos helyszínei is felvillannak. **Interjúinkból** többek között megtudhatod, hogyan használja a piacot egy közösségfejlesztő, miért érdemes provokatív rendezvényt szervezni, és hogyan rázható fel egy alvóváros.

TÁMOGATÓK, PÉNZÜGYEK

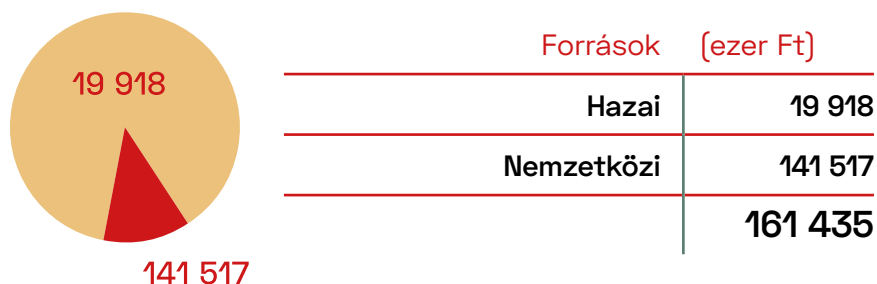
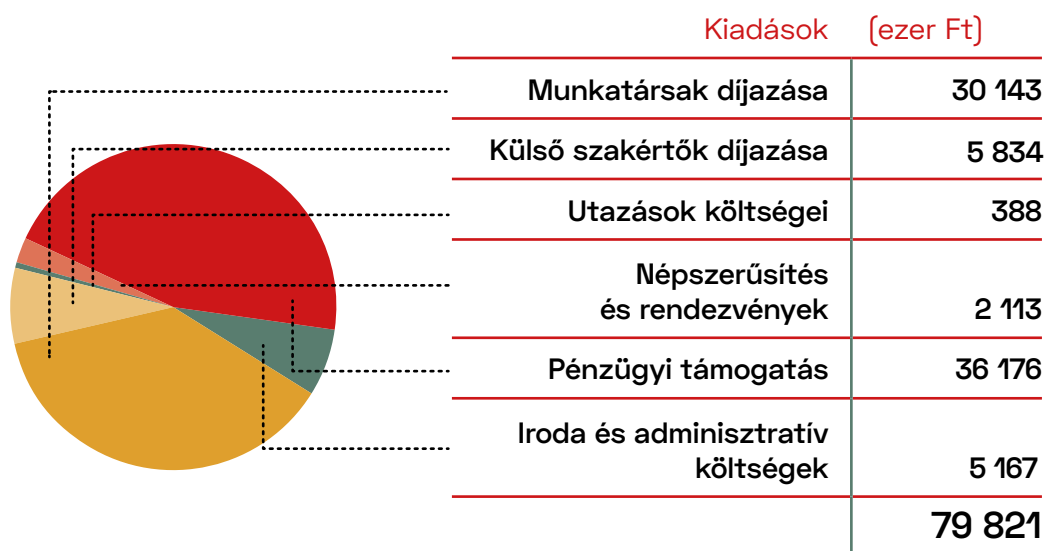
A korábbi időszakról áthozott összeggel együtt 2020-ban megközelítőleg 161 millió forint állt az alapítvány rendelkezésére.

Ebből tavaly csaknem 80 millió forintot költöttünk el, és mintegy 81 milliót pedig átvittünk 2022-re; úgy látjuk, ez évi terveink megvalósítása mintegy 115 millió forintot igényel.

A támogatások jelentős részét többéves felhasználásra nyújtották, így ezeket 2022-ben és 2023-ban fogjuk felhasználni. A többéves támogatások teszik lehetővé a programok tervezhetőségét, és az alapítvány partnereinek szükséges hosszú távú perspektíva biztosítását.

Adományozóink felhatalmazásával és takarékos gazdálkodásunknak köszönhetően tartalékalapot hoztunk létre, amelyben 2021 végén 13 millió forint volt. Ezt új, gyorsan elindítandó ötletek finanszírozására, vagy olyan programok megvalósítására tartogatjuk, amelyekre nem kapunk külső támogatást.

Részletes pénzügyi beszámolóink, amely a közhasznúsági jelentésünk része, a honlapunkon érhető el a könyvvizsgáló jelentésével együtt. Ha kérdése van pénzügyeinkkel kapcsolatban, keressen minket!

Miller Family Trust

Magyarországi vállalatok és magánszemélyek

Velki Tamás

MAECENATA STIFTUNG

Pro bono támogatók, önkéntesek, akik munkájáért külön köszönettel tartozunk:

Galambos Rita, Ladics Viktória (HR Partner Consulting), Lőke András, Herpainé Márkus Ágnes, Máté Barbara (Ascon Consulting), Miszori István, Pabarné Dögei Katalin, Pallaga Rebeka (HR Partner Consulting), Pallai Katalin, Rózsa Tímea Ágota (ICG), Sebestény István (Civitalis Egyesület), Simonyi Cecília, Soós Andrea, Boris Strečanský, Szabados Balázs, Szalay László (ICG), Szepesi Zsófia, Weisz Péter, David Young, Dr. Zsigmond-Heinczinger Száva (ICG), Holczer Mónika, Oázis Streaming, Három Holló Kávéház, Erős Barbara (MagNet Bank), Horváth Panna, Scsaurszki Lea, Benczédi Dorottya, Ujvári Panna, Monostori Éva, Oprics Judit, Deák Róza, Velencei Ágnes

Alapítványunk az Adománygyűjtő Szervezetek Önszabályozó Testületének tagja.

Székhely: 1092 Budapest, Ráday utca 32.

Adószám: 18626166 - 1 - 43

Bankszámlaszám: 16200106-11617026

Képviselő: Scsaurszki Tamás

A kuratórium tagjai: Bardócz Iván, Benedek Gabriella, Axel Halling, Kovács Edit, Scsaurszki Tamás, Turi Attila

A felügyelőbizottság tagjai:

Kis Miklós, Sztripszky Hanna (elnök), dr. Váci Tímea

A programok kialakításában és megvalósításában részt vevők:

Bardócz Iván, Benedek Gabriella, Hámori György, Komáromi Mátyás, Koncz Krisztina, Kovács Edit, Molnár Zsuzsa, Oláh Roland, Scsaurszki Tamás és Simay Dóra

Elérhetőségeink: 1114 Budapest, Mészöly utca 7. www.gy-sz.hu
www.facebook.com/gyokerekesszarnyakalapitvany gysza@gy-sz.hu

